

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

PUBLISKOJAMĀ VERSIJA

L Ē M U M S Rīgā

Nr. 51

(Prot. Nr.36, 4.§)

2006. gada 31. maijā

Par tirgus dalībnieku apvienošanos

Lieta Nr. 1583/05/05/3

Par SIA „Neste Latvija” nekustamā un kustamā
īpašuma iegūšanu no SIA „Trest Oil Co”

Konkurences padome 2005. gada 29. novembrī saņēma SIA „Neste Latvija” (turpmāk – Neste) pilnvaroto pārstāvju ziņojumu par nekustamā un kustamā īpašuma iegūšanu (turpmāk – Ziņojums) no SIA „Trest Oil Co” (turpmāk – Trest). Tas nebija pilnībā noformēts saskaņā ar Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumiem Nr. 897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos”, tādēļ Konkurences padome pieprasīja papildu informāciju (13.12.2005. vēstule Nr. 1796, 16.12.2005. vēstule Nr.1823 (Trest)), kas tika saņemta Konkurences padomē 04.01.2006. (reģ. Nr.20), 30.12.2005. (reģ.Nr.1796) no Trest. Deklarācija par iesniegtās informācijas patiesumu no Neste pilnvarotajiem pārstāvjiem tika saņemta 01.02.2006. (reģ. Nr.207). Neste pilnvarotie pārstāvji 07.02.2006. (Konkurences padomes vēstule Nr.234) tika informēti, ka par pilna Ziņojuma saņemšanas datumu saskaņā ar Konkurences likuma 16. panta pirmo daļu uzskatāms 2006. gada 1. februāris.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Neste ir LR Uzņēmumu reģistrā ar Nr. 40003132723 reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kuras vienīgais dalībnieks ir Nīderlandes

kompanija Neste Oil Finance B.V.(no 28.05.2004.) un kuras galvenie darbības virzieni ir naftas pārstrādes produktu ražošana, autodegvielas mazumtirdzniecība, cietā, šķidrā un gāzveida kurināmā un līdzīgu produktu vairumtirdzniecība, tai skaitā automobiļu degvielas vairumtirdzniecība u.c. darbība saskaņā ar statūtiem. Valsts ieņēmumu dienests (turpmāk - VID) 02.02.2004. ir izsniedzis Neste licenci BM Nr. 0000000358 naftas produktu (degvielas) mazumtirdzniecībai, tai skaitā arī tirdzniecībai degvielas uzpildes stacijā (turpmāk - DUS) Jēkabpilī, Rīgas ielā 247. Licences derīguma termiņš ir 04.02.2004. līdz 04.02.2007. Neste saistītais tirgus dalībnieks ir SIA „Sašķidrinātā naftas gāze”, kurā Neste ir 100% daļu īpašnieks un kuras reģistrētā komercdarbība ir naftas pārstrādes produktu ražošana, rūpniecisko gāzu ražošana. Neste un SIA „Sašķidrinātā naftas gāze” kopīgais apgrozījums Latvijā 2004. gadā bija (**).

Trest ir LR Uzņēmumu reģistrā ar Nr. 40003181381 reģistrēta sabiedrība ar ierobežotu atbildību, kuras dalībnieki ir divas fiziskas personas. Minētās personas ir dalībnieki arī (**). Trest galvenie darbības virzieni ir būvniecība, operācijas ar nekustamo īpašumu, pārējā finansu starpniecība u.c. darbība saskaņā ar statūtiem. Pamatojoties uz VID sniegto informāciju (19.12.2005. vēstule Nr. 13.1.2/34386) VID licencēšanas komisija Trest nav izsniegusi speciālo atļauju (licenci) naftas produktu (degvielas) mazumtirdzniecībai, bet atbilstoši licences nosacījumiem degvielas mazumtirdzniecību Jēkabpilī, Rīgas ielā 247 līdz 19.04.2005. veica SIA „Darzbet”. Trest apgrozījums Latvijā 2004. gadā bija (**), SIA „Darzbet” neto apgrozījums, izmantojot Trest aktīvus – (**).

Konkurences likuma 15. panta otrās daļas 1.punkts nosaka, ka tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei par to ziņojumu saskaņā ar šā likuma 16. pantu, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā ir bijis ne mazāks kā 25 miljoni latu. Saskaņā ar Konkurences likuma 15. panta pirmās daļas 3. punktu „tirgus dalībnieku apvienošanās ir tāds stāvoklis, kad (..) viens vai vairāki tirgus dalībnieki iegūst daļu (..) cita tirgus dalībnieka (..) aktīvu (..)”. Tādējādi Neste kustamā un nekustamā īpašuma iegūšana no Trest uzskatāma par apvienošanos saskaņā ar Konkurences likuma 15. panta pirmās daļas 3. punktu, Nestei iegūstot daļu cita tirgus dalībnieka aktīvu. Saskaņā ar Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumu Nr. 897 „Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanos” 12. punkta prasībām apgrozījumu aprēķina, summējot ieguvēja neto apgrozījumu un to neto apgrozījumu, kas iegūts no šo aktīvu izmantošanas saimnieciskajā darbībā, kas ir (**), pārsniedzot Konkurences likuma 15. panta otrās daļas 1. punktā noteikto. Tādēļ Neste un Trest paredzētā apvienošanās ir darījums, par kuru jāiesniedz ziņojums Konkurences padomei.

2. Apvienošanās paredzēta, Nestei 18.02.2005. noslēdzot Pirkuma līgumu ar Trest. Saskaņā ar Pirkuma līguma 1. punkta nosacījumiem (**).

Pirkuma līguma 3.3. punktā noteikts, ka Līgums (**). Atbilstoši Pirkuma līguma 4.2. punktā noteiktajam (**). Ziņojumam pievienots 07.04.2005. Neste un Trest pārstāvju parakstītais „Nekustamā un kustamā īpašuma, kas atrodas Jēkabpilī, Rīgas ielā 247 nodošanas un pieņemšanas akts”, saskaņā ar kuru, pamatojoties uz 18.02.2005. noslēgto Pirkuma līgumu, (**). Tādējādi Trest kustamais un nekustamais īpašums Neste tika nodots 07.04.2005. No minētā izriet, ka Neste ir ieguvusi Trest aktīvus un tādēļ saskaņā ar Konkurences likuma 15. panta pirmās daļas 3. punktu paziņotais darījums ir vērtējams kā apvienošanās Konkurences likuma izpratnē.

3. Ziņojumā norādīts darījuma mērķis, t.i., darījums tiek realizēts saskaņā ar Neste attīstības stratēģiju palielināt benzīna un dīzeļdegvielas tirdzniecības apjomu Latvijā. (**). Darījuma mērķis ir Nestes darbības paplašināšanās konkrētajā tirgū, veicot pēc iespējas efektīvākus kapitālieguldījumus. Pēc Darījuma īstenošanas konkrētajā tirgū Neste ir divas A24 degvielas uzpildes stacijas, un šajās degvielas uzpildes stacijās Neste piedāvā mazāku pakalpojumu klāstu nekā „pilna servisa” degvielas uzpildes stacijās.

Ziņojumā ir identificēts viens konkrētās preces tirgus, kurā darbojas Neste un Darzbet un kurš tiktu ietekmēts apvienošanās rezultātā - benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus Ziņojumā definēts kā Jēkabpils pilsēta un tās tuvākā apkārtnē. Ņemot vērā Konkurences padomes lietā Nr.539k/02/06/16 „Par SIA „Latvija Statoil” un SIA „Shell Latvia, SIA” apvienošanos” izdarītos secinājumus un pieņemto lēmumu, Konkurences padome piekrīt šādam konkrētā tirgus definējumam – benzīna un dīzeļdegvielas tirgus Jēkabpils pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē, - nosakot, ka par „tuvāko apkārtni” uzskatāma ģeogrāfiskā teritorija 2 līdz 3 km aiz Jēkabpils administratīvajām robežām.

4. Jēkabpils pilsētas administratīvajā teritorijā benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū (VID 19.12.2005. vēstule Nr.13.1.2/34386) pirms apvienošanās darbojās desmit tirgus dalībnieki: SIA „Namiķis” ar vienu DUS Brīvības ielā 3a, SIA „RusLatNafta” ar vienu DUS Varoņu ielā 6, SIA „Baskol” ar vienu DUS Zaļā ielā 197, SIA „Viada Zemgale” ar vienu DUS Vienības ielā 3, SIA „RNS – D” ar diviem DUS Bebru ielā 104a un Kļavu ielā 4, SIA „Virši – A” ar vienu DUS Jāņa Akurātera ielā 13, SIA „Lukoil Baltija R” ar vienu DUS Latgales ielā 42, SIA „Neste Latvija” ar vienu DUS Vienības ielā 1a, SIA „Latvija Statoil” ar vienu DUS Rīgas ielā 218g, SIA „Darzbet” ar vienu DUS Rīgas ielā 247. Divu līdz

trīs kilometru rādiusā ap Jēkabpils pilsētu darbojas pieci tirgus dalībnieki: SIA „Devals” ar vienu DUS Salas pagasta „Jaunspodrās”, maksātspējīgā privatizējamā VAS „Latvijas Nafta” ar vienu DUS Krustpils pagasta „Zvidzānos”, SIA „RNS – D” ar diviem DUS Krustpils pagasta „Asterēs” un Salas pagasta „Ceļtekās”, SIA „Virši – A” ar vienu DUS Zilānos, Zilānu ielā 145, SIA „Nivals” ar vienu DUS Salas pagasta „Ielejās”. Minēto tirgus dalībnieku DUS mazumtirdzniecībā realizētā benzīna un dīzeļdegvielas apjomi kubikmetros un attiecīgās tirgus daļas parādītas 1. un 2. tabulā (SIA „Viada Zemgale” 20.02.2006. vēstule Nr.04/02, SIA „RusLatNafta” 31.01.2006. vēstule Nr.1-01/19, SIA „Devals” 01.02.2006. vēstule Nr.b/n, SIA „RNS – D” 22.02.2006. vēstule Nr.2.1.-01/3-12, SIA „Darzbet” 31.01.2006. vēstule Nr.06/1, SIA „Latvija Statoil” 31.01.2006. vēstule Nr.SC003121/72, SIA „Lukoil Baltija R” vēstule Nr.KA/15, a/s „Virši – A” 06.02.2006. vēstule Nr.42, m/n privatizējamā VAS „Latvijas Nafta” 06.02.2006. vēstule Nr.121, SIA „Nivals” 31.01.2006. vēstule Nr.06/0131-2, SIA „Namiķis” 15.02.2006. vēstule Nr.2, SIA „Baskol” vēstule Nr.b/n)

1. tabula Realizētais benzīns (m³ un tirgus daļas (%))

Tirgus dalībnieki	2002.g.	%	2003.g.	%	2004.g.	%	2005.g. 1.cet.	%
Namiķis	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
RusLatNafta	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Baskol	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Viada Z					(**)	(**)	(**)	(**)
RNS-D	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Virši A	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Lukoil Baltija R	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Neste Latvija					(**)	(**)	(**)	(**)
Statoil Latvija					(**)	(**)	(**)	(**)
Darzbet*			(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Devals			(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Latvijas Nafta	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Nivals					(**)	(**)	(**)	(**)
KOPĀ	(**)	100%	(**)	100%	(**)	100%	(**)	100%

2.tabula Realizētā dīzeļdegviela (m³ un tirgus daļas (%))

Tirgus dalībnieki	2002.g.	%	2003.g.	%	2004.g.	%	2005.g. 1.cet.	%
-------------------	---------	---	---------	---	---------	---	-------------------	---

Namiķis	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
RusLatNafta	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Baskol	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Viada Z					(**)	(**)	(**)	(**)
RNS-D	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Virši A	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Lukoil Baltija R	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Neste Latvija					(**)	(**)	(**)	(**)
Statoil Latvija					(**)	(**)	(**)	(**)
Darzbet*			(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Devals			(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Latvijas Nafta	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)	(**)
Nivals					(**)	(**)	(**)	(**)
KOPĀ	(**)	100%	(**)	100%	(**)	100%	(**)	100%

* licences naftas produktu (degvielas) mazumtirdzniecībai darbība pārtraukta 19.04.2005.

5. Neste un Trest konkrētajā tirgū ir konkurenti, tādēļ apvienošanās uzskatāma par horizontālu apvienošanos. Eiropas Komisijas Vadlīnijas horizontālo apvienošanos izvērtēšanai saskaņā ar Padomes Regulu par tirgus dalībnieku apvienošanās kontroli (*Guidelines on the assessment of horizontal mergers under the Council Regulation on the control of concentrations between undertakings*) (turpmāk - Vadlīnijas) rekomendē koncentrācijas līmeņa noteikšanai izmantot Herfindāla - Hiršmana indeksu¹ (turpmāk - HHI) un tā izmaiņas apvienošanās rezultātā. Komisijas prakse rāda, ka, ja pēc apvienošanās HHI ir 1000 līdz 2000 un deltas koeficients zemāks par 250, vai apvienošanās gadījumā, kad HHI pēc apvienošanās ir augstāks par 2000 un deltas koeficients zemāks par 150, horizontālā apvienošanās parasti nerada bažas attiecībā uz konkurenci (Vadlīniju 20. punkts).

Pirms apvienošanās Neste tirgus daļa benzīna mazumtirdzniecības tirgū Jēkabpils pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē 2004. gadā bija (**), 2005. gada pirmajā ceturksnī – (**), Darzbet tirgus daļas attiecīgi (**), un (**). Pēc apvienošanās Neste tirgus daļa teorētiski kļūs (**). No 1. tabulas datiem var aprēķināt, ka HHI benzīna mazumtirdzniecībā pirms apvienošanās ir 1363, pēc apvienošanās - 1450, deltas koeficients 87, kas atbilst Vadlīnijās norādītajām robežām. Konkrētajā tirgū 2005. gada pirmajā ceturksnī darbojas tādi spēcīgi tirgus dalībnieki kā SIA „Latvija Statoil” ar (**), un vienu DUS, kā arī SIA „RNS - D” ar četriem DUS, SIA „Lukoil Baltija R” ar vienu DUS un SIA „Virši – A” ar diviem DUS un tirgus daļām attiecīgi (**),

¹ Herfindāla - Hiršmana indekss ir konkrētā tirgus dalībnieku tirgus daļu kvadrātu summa.

(**) un (**). Pēdējo trīs kompāniju tirgus daļām konkrētajā tirgū laika periodā no 2002. gada līdz 2005. gada pirmajam ceturksnim ir tendence samazināties. Konkurences padome secina, ka Neste un Trest apvienošanās darījuma rezultātā benzīna mazumtirdzniecības tirgū Jēkabpils pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē neradīsies Neste dominējošais stāvoklis, kā arī nenotiks konkurences būtiska samazināšanās.

Pirms apvienošanās Neste tirgus daļa dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū Jēkabpils pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē 2004. gadā bija (**), 2005. gada pirmajā ceturksnī – (**), Darzbet tirgus daļas attiecīgi (**) un (**). Pēc apvienošanās Neste tirgus daļa teorētiski kļūs (**). No 2. tabulas datiem var aprēķināt, ka HHI pirms apvienošanās ir 1481, pēc apvienošanās – 1488, deltas koeficients 7, kas atbilst Vadlīnijās norādītajām robežām. Tā kā Darzbet tirgus daļa ir neliela, tirgus koncentrācijas līmenis apvienošanās rezultātā faktiski nemainās. Konkrētajā tirgū 2005. gada pirmajā ceturksnī darbojas tādi spēcīgi tirgus dalībnieki kā SIA „Latvija Statoil” ar (**) tirgus daļu un vienu DUS, kā arī SIA „RNS - D” ar četriem DUS, SIA „Lukoil Baltija R” ar vienu DUS un SIA „Virši – A” ar diviem DUS un tirgus daļām attiecīgi (**), (**) un (**). Pēdējo trīs kompāniju tirgus daļām konkrētajā tirgū laika periodā no 2002. gada līdz 2005. gada pirmajam ceturksnim ir tendence samazināties. Konkurences padome secina, ka Neste un Trest apvienošanās darījuma rezultātā benzīna mazumtirdzniecības tirgū Jēkabpils pilsētā un tās tuvākajā apkārtnē neradīsies Neste dominējošais stāvoklis, kā arī nenotiks konkurences būtiska samazināšanās.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 2. pantu, 6. panta pirmās daļas 4. punktu, 8. panta pirmās daļas 5. punktu, 15. panta pirmās daļas 3. punktu un otrās daļas 1. punktu, 16. panta pirmo un ceturto daļu un Ministru kabineta 26.10.2004. noteikumiem Nr.897 “Kārtība, kādā iesniedzams un izskatāms ziņojums par tirgus dalībnieku apvienošanu”, Konkurences padome

nolēma:

atļaut apvienošanu, kas paredzēta, SIA “Neste Latvija” noslēdzot Pirkuma līgumu ar SIA „Trest Oil Co” par kustamā un nekustamā īpašuma iegādi: degvielas uzpildes staciju Jēkabpilī, Rīgas ielā 247.

Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā saskaņā ar Konkurences likuma 8. panta otro daļu viena mēneša laikā no šā lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme

(**) – ierobežotas pieejamības informācija